

398 vidi calumnias, quæ sub sole geruntur, & lacrymas innocentium, & nemine consulatoré. Et illi potest dici aliud, quod legitur eod. cap. 5. si uideris calumnias egenorum, & uolenta iudicia, ac subuerti iustitiã in prouincia, nõ miseris super hoc negotio, 399 quia excelso excelsoior est alius. Vexationes tamen, ac lacerationes iniuncta ingratitude impia conturbauerunt uicarium iudicé integerrimũ, & apud quẽ nõ est acceptatio personarũ, 400 cap. nouit. §. ceterum, de iud. ¶ vnde ne impij praualeant aduersus iustum, & ne egrediatur peruersum iudicium, ut 401 legitur in prolog. Hieron. ¶ S. in Abach. Proph. col. 1. Lacerantes, atque calumniantes uicarium, debent condemnari. d. l. eum qui temere, ff. de iudi. & per Pari. de Pute. dict. tractat. de syndic. in uerbo, expresse, num. 4. Et etiam propter iniurias ei illatas, l. fin. cum illic nota. ff. quod quisque inris. & tradit Catald. in d. tract. ante finem. & Pute. ac Bossi. citati a Bertaz. in sæpius citato consil. 71. in fin. ubi illo casu discussio concludit sic. Et idem in consil. 81. num. 15. & consil. 91. num. 89. sicuti apud acta pluries postulatũ fuit.

402 ¶ Fuit & etiam in uicarium obseruatum illud, quod legitur Sapien. cap. 11. Circumueciamus iustum, quoniam inuicilis est nobis, & contrarius operibus nostris, & improperat nobis peccata. Verum defecerunt scrutantes scrutationes nõ animi, 403 aduertentes, Iustorum causas in manibus Dei esse; ut dicitur Sapien. capitulo quinto. Item uicario adaptatur illud, quod legitur Ecclesiast. cap. 4. in fin. Pro iustitia agonizare, pro anima tua, & usque ad mortem certa, & Deus expugnabit 405 pro te inimicos tuos: Deus enim uindicans uindabit. eod. 406 cap. 5. Item legitur inter Beatitudines Ecclesiasticas Math. cap. 5. Beati, qui persecutiones patiuntur propter iustitiam, 407 quoniam ipsorum est regnum cælorum. Item beati estis, cum maledixerint uobis homines, & persecuti uos fuerint, & dixerint omne malum aduersum uos mentientes propter me, gaudete, & exultate, quoniam merces uestra copiosa est 408 in cælis. Et ibi. Nisi abundauerit iustitia uestra, plusquam scribarum, & pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum. 409 num. Ex quibus omnibus cum in casu syndicatus debuisset uicarius syndicare duntaxat de furtis, baratariã, ac illicitis extorsionibus, ut per Iul. Clar. quæst. 63. ubi ita de consuetudine retulit obseruari, cui adde & per Iodoc. in Enchirid. parium, uerb. parum, ac per Gramm. criminali consil. 54. num. 11. & per Bertaz. dict. consil. 71. num. 3. qui post relatos dicit 410 officialem non posse syndicari nisi de dolo, & baratariã ex generali consuetudine, non autem de iniquis sententijs per imperitiã, uel male latis, & idem consilio 92. in princip. Sed fuit attentatum contra eum, quoniam inauditus est ius 411 syndicandi in Vic. Episcopi. Concludendum est, uicarium fuisse syndicatum ob meram inuidiam, diabolicamque uindictam, uexatum, atque calumniatum a pertinacibus fortissime latrantibus, suggerente, atque illis patrocinante etiam quorundam aliorum, qui putabant, ex fallaci, & illicita sua mercatura, nabere feminas certas, in credibili cupiditate, 412 quæ est radix omnium malorum. 46. dist. bonorum. §. cogitatio, & §. est quoque, in Anth. ut iudi. fin. quoquo suffrag. & tradit Dec. in cap. nam concupiscenciam, in 2. no. de con- 413 siliis, ubi alia etiam de cupiditate not. Et pro faciliiori uin-

FINIS.

dicta fuit constitutus a uolentibus iniquitatem facinoris in hominem iudicem refundere, pro iudice, Donnus Ale. Gemadedius, qui fuerat ab ipso uicario per sententiam Parochiali priuatus; item & de ui publica processatus, & qui etiam fuerat eidem uicario delatus de falso, ex eo quod clauis ad sacristiam E. S. Andreae penes tertium existentes fecit permutare, quæ minime hic erant omittenda: ex quibus patet quales, ac 414 quantos habuerit aduersarios: uerum non est mirum, uaditorum etenim semper fuit, præcipua ista conditio, aut potius infelicitas. Habet namque uirtus sua obstantia, aduersaque uicia: & quo altiores sunt turres, magis uentorum flatibus concutiuntur, iuxta illud Horat. ad Licin.

Sapius uentis agitur ingens
Pinus & celsæ graniore casu
Decidunt turres, feriuntque summos
Fulmina montes.

415 Et Ci. sine quisquis ille fuerit ad Heren. l. 4. virtutis omnes inuidia plerunq; bonos infectatur. Et idem Cic. de 416 Cla. orat. Laudi & gloriæ maxime inuideri solet. Et pro Corn. Balb. Et huiusmodi labes quædam, & macula, uirtuti inuidere.

418 Verum idem inquit in Anto. omnia alia falsa, incerta, caduca, mobilia sunt, uirtus est una altissimis defixa radicibus, 419 quæ nulla unquam ui labefactari potest. Et ijs omnibus consideratis, causa, & innocentia do. vicarij splendidissima facta est, atque posita extra omnem controuersiam, & omni ope, & diligentia in hanc luculentam consonantiam, adimpleta. §. quorum. in proem. Institui. Quam plura alia scribere potuissim, atque a ddere finito syndicato isto, sed missa 420 facio, ne nimium suffarcinatum sit onus. Prolixas namque, ac uerbosas disputationes euitare debemus, §. primo. Institui. 421 quod cum eo quo in alien. potest. Postremo scias prudens lector, quod ob religionis reuerentiam, ac S. R. E. decorem, etiam multa ex industria omisi (timide loquor) contra cupidos, qui in quibus gradibus, ac terminis reperiantur non nostra sit sententia, sed illorum iudicium de quibus supra num. 361. Etiam satis de causa. Hæc uolui scripsisse, ut si quid 422 amaritudinis resideret in pectore legentium, his vltimis omnia sileam. Vnde totum relinquam, gratias Deo agens, cum Poeta nostra tandem dicam, sat prata bibere. Hieronymus, qui supra, correctione semper Salua.

Subscriptio D. Alexandri Rondinel.

423 Quoniam alias plene in litteris meis familiaribus ad R. Interamna, Vito testium processu examinaui querelas omnes, concludendo pro vicario integerrimo viro, qui profecto dicere potest, liberas ades habeo. l. sicui. §. si quærat. l. loci corpus, §. competit. ff. si serui. vend. Ideo repetitis tam in consil. quam in subscriptione eleganter, accuratèque allegatis, de illis sum contentus. Vnde ut superius scriptum est, dico, & iuris esse consulo. Ego Alex. Rondinel. de Lugo, saluo semper &c.

CONSILIUM

D. HIERONYMI

GIACHARI

I. C. LVGIENSIS.

In Materia Monetæ Marchisanæ, atque beneplaciti Ducalis.

SUMMARIUM.

- 1 Remedium can. Reintegranda, 3. q. 1. competit etiam laicis pro re profana, ex communi, & magis communi sententia.
- 2 Et conceditur pro quasi possessione rerum incorporalium.
- 3 Et competit etiam pro rebus mobilibus, & immobilibus.
- 4 Et illa quasi possessio releuat agentem ab onere probandi. Præsertim in bona fide existentem.
- 5 Communis vsus loquendi præfertur propriæ significationi, & est mirabile. nu. 6. & 10.
- 7 Et præualeat omni regulæ omnique constitutioni. Fallit numero 8.
- 9 Mens apparere dicitur, ubi iniquitas resultaret, vel absurditas num. 16.
- 11 Propria significatio a statuto, vel l. desumitur.
- 12 Propria significatio sumitur ex allusione uocabuli.
- 13 Nomen debet rei esse consonum, & conueniens.
- 14 Nomina adiuuenta ad quod quid dignoscendum.
- 15 Sicut insignia, & arma.
- 17 Possessio quasi a pedum possessione.
- 18 Testamentum quasi mens restatio.
- 19 Moneta Marchisiana de lata & longa Romandiolæ intelligitur.
- 20 Minime mutanda, que int. interpretationem certam habuere.
- 21 Monete solutio de qua faciendã, & nu. 22. 23. 24. & 46.
- 25 Et quid in annua præstatione.
- 26 Consuetudo pronunciat debet attendi. 29.
- 27 In claris non est locus coniecturis.
- 28 Idem in casu legis.
- 30 Quæ si sit generalis non indiget probatione, quia index supplet num. seq.
- 31 Et dicitur ius moribus constitutum.
- 32 Et pactum cum ciuibus initum.
- 33 Pacta seruabo, ait prætor.
- 34 Quæ vox fuit quasi anima.
- 35 Et suam obrinet firmitatem.
- 36 Studiose agendum est, ut illa quæ ore promittuntur, compleantur etiam opere.
- 37 Quod procedit etiam in Principe, qui pacto cum suis subditis inito contravenire hand potest etiam de plenitudine potestatis num. 18.
- 39 Aristot. pulchrum dictum ad Alex. Regem Macedon.
- 40 Nihil est, quod luce clariore præfulgeat in Principe, quam recta fides.
- 41 Severissimus Dux Ferrariae laudatur.
- 42 Beneplacitum ducis Alfonso refertur.
- 43 Quod in conuentionem abiit.
- 44 Principis priuilegium aliqua causa non esse renouandum & num. 45.
- 47 Magnifica communitas Lugj. benemerita cum seq.
- 50 Pacta contra publicam utilitatem inita non valent, & numero 58.
- 1 Necessitantur neque stipulatione, neque iuramento.

- 52 Pactum contra publicam utilitatem quod.
- 53 Epilogus notab. de resistentibus.
- 54 Libertas res inest. mabilis.
- 55 Monetam alterare, vel mutare est de Regalibus.
- 56 Regalia que relative, & seq.
- 59 Epilogus pro Com. Lugj. & Bagarelli.

Requisitus pro parte Magnificæ Communitatis Lugj. Mihi atque antiquioribus meis patriæ originis, ac domicilij, non potui cum bona conscientia eidem me interroganti insum, atque debitum denegare patrocinium, & scribere quid de iure sentiam contra do. Massarium Ducalem in prouincia Romandiolæ, qui conatur pro posse suo interuertere solitum, & sic augere in gabellarum exactionibus monetam, exigendo de facto & per vim, ad monetam strictam ciuitatis Ferrariæ, non autem secundum antiquam, atque immemorabilem consuetudinem, vsuque longæuam totius prouinciæ nostræ Romandiolæ ad monetam latam, siue maius, longam Romandiolæ, sicuti semper Publicani omnes, siue Gabellarij ante hac inuicibiliter indistincteque a tanto tempore, quod non est hominum memoria in contractum obseruare exigentes illas. Libenter igitur onus mihi iniunctum suscepi, ut in partibus patriæ, cui omnes quàm plurimum debemus, quantum in me est, utilitati publicæ, ac vniuersorum commodo consulam. Inuocato igitur nomine Iesu Christi, secundum quod docet Apostol. scribens ad Corin. cap. 3. & ad Coll. 10. & legitur in actis Apost. capit. 6. & 16. quæst. 5. capit. non licet priora a me succinè scripta, repetendo, atque ampliando. Multa, sed duo principaliter sese offerunt discutienda, quasi possessionum scilicet præfatæ magnificæ Communitatis, de facto, & absque suo facto, & culpa sua, deiecta, siue spoliata a sua quasi antiquissima, immemorabileque possessione pacifica.

Secundo petitorium circa primum ¶ remedium can. reintegranda. 3. quæst. 1. quo experitur prædicta Magnifica Communitas Lugj, competere etiam laicis pro re profana commune post Ioann. ab Imol. Alexand. & Rip. & magis commune post eundem Alexan. testatur Rolan. consil. 50. num. 3. colum. 3. & de commune habetur in respon. primo causa Finarien. nu. 8. & in 2. articuli. numer. 1. ubi crebrior & uerior dicitur. Item crebrior, ut late per Iac. Menoch. in suo solemnij tractat. de recuper. posses. 15. remed. sub num. 13. cum plurib. sequen. item commune & fuisse per Recentiores in sua collecta commun. opin. verb. remedium, num. 22.

¶ Quod quidem remedium intentatum, concedi pro quasi possessione rerum incorporalium asseuerauit Socin. in l. rem que nobis sub num. 13. versicul. 3. concludit. ff. de acq. posses. & consultus per plura respondit Iac. in consil. 172. alias 178. in quarto, & tradunt etiam Franc. Marc. in decisi. parlamenti Delph. quæst. 389. & 448. Rip. in cap. cum ecclesia Sutrina, num. 101. de caus. posses. ac propriet.

¶ Et præcise Plot. tractat. suo de in lit. iuran. §. 3. sub num. 7. ubi competere etiam pro reb. mobilibus & immobilibus commine retulit ex Rip. in dict. cap. sæpe, num. 21. & Socin. & Iac. in